

Central barn- och elevhälsoplan

- Riktlinjer och rutiner för elevhälsoarbetet i Halmstads kommun

Barn- och ungdomsförvaltningen

Omfattar förskola, grundskola, fritidshem och grundsärskola
Fastställd av elevhälsochef 2021-10-26

Innehåll

Inledning.....	3
Planen kan bidra till:.....	3
Det gemensamma elevhälsouppdraget.....	3
Centrala lagar och föreskrifter som styr elevhälsans arbete:.....	4
Det ingår i elevhälsans generellt riktade arbete att:.....	4
Det ingår i elevhälsans individuellt riktade arbete att:.....	4
Centrala barn- och elevhälsan.....	4
Logopedier.....	5
Psykologer.....	5
Verksamhetschef medicinsk elevhälsa.....	6
Skolläkare.....	6
Hörselpedagoger.....	7
Elevhälsoutvecklare.....	7
Sjukhusundervisning.....	7
Lokalt elevhälsoarbete.....	8
Elevhälsans medicinska insats.....	8
Elevhälsans psykosociala insats.....	9
Elevhälsans specialpedagogiska insats.....	9
Sekretess & dokumentation.....	9
Barnhälsosteam.....	10
Rutiner för elevhälsoarbete.....	11
Anmälningsskyldighet vid misstanke/oro om barn som far illa.....	11
Skyddade personuppgifter.....	11
Rutin för arbete med barns och elevers språk-, läs- och skrivutveckling.....	11
Tidiga insatser i förskolan.....	11
Arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram.....	11
Motverka skolfrånvaro, främja närvaro.....	11
Mottagande i grundsärskola.....	11
Arbete för att motverka diskriminering/trakasserier och kränkande behandling.....	11
Trygghet, studiero och avstängning av elev.....	11
Elevdokumentation, överlämning och övergång.....	12
Lovskola.....	12
Placerade barns skolgång.....	12
Rutin för inkludering hörselnedsättning.....	12
Stödmaterial.....	12
Basprogram i skolan.....	12
Begreppsförklaring & bilagor.....	12
Referenser.....	14

Inledning

Enligt Skollagen 2010:800, 2 kap § 25 ska det finnas elevhälsa för eleverna i förskoleklassen, grundskolan, grundsärskolan. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska i enlighet med skollagen **främst vara** hälsofrämjande och förebyggande.

Barn- och elevhälsoplanen syftar till att ge struktur & riktlinjer för barn-och elevhälsoarbetet, samt information om vilket stöd som den centrala barn- och elevhälsan erbjuder till förskolor och skolor i Halmstads kommun.

Stöd ges primärt som **hjälp till självhjälp** för rektorer och personal på organisations-, grupp- och individnivå (riktat till enskilda elever).

Planen kan bidra till:

- Att verka för likvärdighet i elevhälsoarbetet.
- Upplevd ökad tydlighet i organisation och samverkansstruktur.
- Ökad tydlighet för rektorer, medarbetare och externa myndigheter kring vilket stöd som finns centralt.

Det gemensamma elevhälsouppdraget

Elevhälsans insatser präglas av ett dubbelriktat samband mellan hälsa och lärande. Barnens och elevernas hälsa har stor betydelse för deras lärande, välbefinnande och möjlighet att fungera i den sociala miljön. Omvänt har barns och elevers lärande stor betydelse för hälsan¹.

Med **elevhälsa** avses det gemensamma elevhälsouppdraget. Detta innebär att det dagliga hälsofrämjande och förebyggande arbetet bedrivs på olika nivåer och är hela förskolans och skolans angelägenhet.

För att uppnå välbefinnande och måluppfyllelse hos alla barn- och elever behövs alla kompetenser, både den som finns inom den samlade elevhälsan och extern kompetens. All personal inom förskola- och skola ska arbeta och samverka i det gemensamma elevhälsouppdraget för att göra förskolan och skolan till en god miljö för lärande, välbefinnande och utveckling.

Elevhälsouppdraget är omfattande och utgår ifrån flera olika regelverk och riktlinjer. Det innebär att olika professioners ansvar och arbetsuppgifter skiljer sig åt beroende på yrkestillhörighet och gällande lagstiftning. Det som förenar de olika professionerna är det **gemensamma elevhälsouppdraget**. Oavsett profession så bidrar du som **resurs i hälsofrämjande skolutveckling**.

---

¹ Vägledning för elevhälsan 2016 av Skolverket och Socialstyrelsen

I förarbetet i skollagen och vägledning för Elevhälsan (2016) sammanfattas elevhälsouppdraget enligt följande²;

Det ingår i elevhälsans generellt riktade arbete att:

- Främja elevers lärande, utveckling och hälsa.
- Förebygga ohälsa och inlärningssvårigheter.
- Bidra till att skapa miljöer som främjar lärande, utveckling och hälsa.

Det ingår i elevhälsans individuellt riktade arbete att:

- Bidra med att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.
- Undanröja hinder för lärande, utveckling och hälsa.
- Uppmärksamma och på rektorns uppdrag utreda orsaker till inlärningsproblem.
- Uppmärksamma och utreda orsaker till ohälsa.
- Bidra med åtgärder och anpassning för varje enskild elev i behov av särskilt stöd.

Centrala lagar och föreskrifter som styr elevhälsans arbete:

- Skollagen (2010:800)
- Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)
- Patientsäkerhetslagen (2010:659)
- Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30)
- Socialtjänstlagen (2001:453)
- Vägledning för elevhälsan (2016-11-04)
- Läroplan för förskola/grund- och grundsärskola/fritidshem/
- Barnkonventionen

Centrala barn- och elevhälsan

Medarbetare på den centrala barn- och elevhälsan arbetar utifrån visionen och ledorden;

”Varje barn ska må så bra som möjligt och utvecklas så långt som möjligt i en likvärdig förskola/ skola.”

Visionen tar sin utgångspunkt i barn- och ungdomsnämndens fyra mål³ samt barn-och ungdomsförvaltningens ställningstagande:

”Barn- och ungdomsförvaltningen tar ställning⁴ för alla barns och elevers rätt till en utbildning som är tillgänglig i alla sammanhang under hela dagen. Att utveckla förskolors och skolans tillgänglighet innebär att utforma och anpassa den pedagogiska, fysiska och sociala lärmiljön i relation till barns och elevers lärande och behov”.

² Vägledning för elevhälsan 2016

³ [Barn- och ungdomsnämndens verksamhetsplan 2022](#)

⁴ [Barn- och ungdomsförvaltningens utvecklingsplan 2021](#)

Den **centrala barn- och elevhälsan** är en **stöddorganisation** som erbjuder stöd till förskolor och skolor i hela kommunen. På enheten arbetar logoped, psykologer, skolläkare, verksamhetschef inom medicinsk elevhälsa, hörsel- och teckenspråkspedagoger och elevhälsoutvecklare. På enheten arbetar även pedagoger som undervisar på BUP-och sjukhusskolan. Enheten och dess medarbete leds av en enhetschef.

De olika stödfunktionerna arbetar utifrån förskolors och skolors specifika behov. Utifrån ansökan om stöd från den enskilda förskolan, skolan eller från huvudmannen görs insatser på individ-, grupp- eller organisationsnivå. Insatserna kan exempelvis beröra barns och elevers språkförmåga, inlärningsförmåga, beteende, men också omfatta insatser som berör hälsofrämjande elevhälsoarbete, såväl som medicinskt stöd.

Nedan följer beskrivningar av de olika stödfunktioners uppdrag. Du som rektor, huvudman och/eller ett lokalt barn/elevhälsoteam kan ansöka om stöd från nedanstående professioner via [Halmstads kommuns intranät](#).

Logoped

Logoped är legitimerade yrkesutövare som tillför kompetens i det pedagogiska arbetet.

Logopederna bidrar med följande stöd i det hälsofrämjande, förebyggande & åtgärdande:

- handledning av pedagoger i arbetssätt som stimulerar språk-, läs- och skrivförmågan och om hur man kan träna språkliga förmågor på gruppnivå
- fortbildning om till exempel språkutveckling, språklig sårbarhet, läs- och skrivutveckling och visuellt stöd
- medverkar i utvecklingsarbete på förskola eller skola kring språk, läsning och skrivning samt vid analys av till exempel bedömningsstöd
- konsultation kring barn och elever med språk-, tal-, läs- och skrivsvårigheter
- elevbedömning av språk och tal (i skola) på ett eller flera språk samt ger individuella rekommendationer utifrån bedömningen
- handledning utifrån utförd bedömning och observation samt tillhandahållande av tal- och språkträningmaterial

Logoped handleder personal i träningsinsatser, men bedriver inte tal- och språkträning direkt med elev. Logoped utför inte läs-, skriv- och räkneutredningar.

Psykologer

Psykologen är legitimerade yrkesutövare som tillför psykologisk kompetens i det pedagogiska arbetet och i den övergripande planeringen av elevhälsans arbete.

Psykologerna bidrar med följande stöd i det hälsofrämjande, förebyggande & åtgärdande:

- stöd vid organisationsutveckling (exempelvis vid framtagande av olika särskilda undervisningsgrupper)
- verksamhetsutveckling kopplat till enheternas systematiska kvalitetsarbete
- fortbildningsinsatser till förskolans- och skolans personal

- kontinuerlig medverkan och psykologisk kunskap i grundskolornas elevhälsoarbete och förskolornas barnhälsoarbete
- att identifiera skydds- och riskfaktorer hos enskilda elever, grupper och organisationer (exempelvis kartläggning och analys av problematisk skolfrånvaro etc.)
- konsultation och handledning till förskolans, grundskolans och grundsärskolans personal
- att utreda diagnosen intellektuell funktionsnedsättning inför eventuellt mottagande i grundsärskola
- vid krishantering och andra akuta situationer inom barn- och ungdomsförvaltningen

Verksamhetschef medicinsk elevhälsa

Barn- och ungdomsnämnden är i juridisk mening vårdgivare. Verksamhetschefen verkställer vårdgivarens ansvar och svarar för hälso- och sjukvården inom elevhälsans medicinska insats från förskoleklass till och med åk 9.

Verksamhetschefen ska systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra kvalitén i verksamheten tillsammans med skolsköterskor och skolläkare.

Skolläkare

Skolläkare är legitimerad läkare med specialistutbildning som tillför medicinsk kompetens i skolan.

Skolläkarna bidrar med följande stöd i det hälsofrämjande, förebyggande & åtgärdande:

- kvalitetsarbete och verksamhetsutveckling, på grupp, enhets och organisationsnivå
- medverkan vid behov i skolans EHT och har ett nära samarbete med skolsköterska
- god fysisk och psykisk arbetsmiljö i skolan
- ett helhetsperspektiv utifrån ett hälsofrämjande och förebyggande synsätt och gör bedömningar vid skolrelaterade hälsoproblem
- medicinska rutiner och riktlinjer
- medicinsk kompetens i enskilda elevärenden men även övergripande på grupp- och organisationsnivå
- regelbundna återkommande mottagningar på skolan, efter konsultation och planering med skolsköterskan
- vaccinationsbedömningar/vaccinationsordinationer på alla elever som ej har följt svenskt barnvaccinationsprogram
- medicinska bedömningar utifrån frågeställning om rätt till grundsärskola

Hörselpedagoger

Hörselpedagog arbetar på remiss från Region Hallands hörselhabilitering enligt [Rutinen för inkludering av barn/elever med hörselnedsättning](#).

Hörselpedagoger bidrar med följande stöd;

- förmedlar information till förskola/skola om barnets/elevens hörselnedsättning och dess konsekvenser
- överlämningar mellan olika arbetslag och till andra enheter
- kontinuerliga uppdateringar kring hörselnedsättningen och gör regelbundna uppföljningar med pedagoger och EHT under hela förskole- och grundskoletiden
- tips på anpassningar och åtgärder samt är behjälplig med kartläggningar vid behov av särskilt stöd
- anordnar årliga träffar för äldre elever med hörselnedsättning, så att de får tillfälle att träffa andra ungdomar i liknande skolsituation

Elevhälsoutvecklare

Utvecklare inriktning elevhälsa bidrar med stöd kring elevhälsoutveckling på grupp- och organisationsnivå genom att:

- processleda elevhälsoteam i det hälsofrämjande och förebyggande arbetet. I det kan ingå att stödja kring framtagande av skolans elevhälsoplan eller stöd i enskilda frågor
- utveckla elevhälsans arbete med inre och yttre mötestrukturer (exempelvis uppdrag, roll/ansvarsfördelning, samtalsstrukturer)
- bidra med kunskap och aktuell forskning inom hälsofrämjande skolutveckling, hälsa och välmående
- utveckla elevhälsans systematiska kvalitetsarbete

Sjukhusundervisning

Sjukhuslärarna på barn- och ungdomspsykiatri (BUP) och barn- och ungdomskliniken, Hallands sjukhus (SOMA) är legitimerade lärare och deras arbete styrs av Skollagen, läroplanerna, hälso- och sjukvårdslagarna samt Skolverkets allmänna råd ”Utbildning på sjukhus”.

Sjukhusundervisning på BUP och SOMA kan bidra med följande stöd:

- regelbunden undervisning av elever inom alla skolformer som är inskrivna inom slutenvården på barn- och ungdomspsykiatri eller inskrivna på Hallands sjukhus i Halmstad
- kontakt med elevens ordinarie skola för ett samarbete kring elevens skolgång i form av handledning och överlämning gällande till exempel arbetsområden, arbetssätt, särskilda behov, bemötande och bedömning
- samarbete med vårdpersonal i ett för eleven hälsofrämjande och förebyggande syfte

Sjukhuslärarna bedriver sjukhusundervisning (skollagen kap 24 § 16-19) i syfte att kompensera för den undervisning som eleven inte kan vara med i, vilket skiljer sig från undervisning i hemmet eller på annan plats skollagen kap 24 § 20-22).

Det är elevens ordinarie hemskola som ansvarar för betygsättning.

Sjukhuslärarna på barn- och ungdomspsykiatri (BUP) ställer inga diagnoser.

Lokalt elevhälsoarbete

Den samlade kompetensen i elevhälsan är en viktig resurs i det hälsofrämjande och förebyggande. På varje skola finns ett lokalt elevhälsoteam som leds av rektor. I teamet ingår lagstadgade professioner såsom skolsköterska, skolpsykolog, skolkurator, personal med specialpedagogisk kompetens, samt tillgång till skolläkare. I elevhälsoteamet kan även andra professioner ingå till exempel socialpedagog, studie- och yrkesvägledare, logoped etcetera

Rektor leder utvecklingen av elevhälsoarbetet på sin enhet och har ett ansvar att tillsammans med elevhälsan och pedagoger upprätta en lokal elevhälsoplan. För stöd i framtagningen av den lokala elevhälsoplanen finns barn- och ungdomsförvaltningens [mall för elevhälsoplan](#).

Utöver det gemensamma uppdraget (som beskrivs på sidan fem) följer här nedan beskrivning av elevhälsans olika uppdrag och arbetsuppgifter (hämtade ur [Vägledning för elevhälsan 2016](#)).

Elevhälsans medicinska insats

Elevhälsans mål är att skapa en så positiv lärandesituation som möjligt för eleven.

I elevhälsans medicinska insats kan bland annat ingå att:

- tillföra medicinsk kompetens och omvårdnadskompetens som ett stöd i det pedagogiska arbetet och i den övergripande planeringen av elevhälsans arbete
- vid hälsobesök tidigt identifiera problem eller symtom hos elever som kan innebära att de är i behov av särskilt stöd eller andra insatser
- i samverkan med elever, vårdnadshavare och skolans övriga personal arbeta för att ge eleverna kunskap om hälsosamma levnadsvanor och om faktorer som bidrar till hälsa eller ohälsa
- ge handledning och konsultation till skolans övriga personal
- bevaka elevernas vaccinationstäckning så att kompletterande vaccinationer kan erbjudas om det finns behov samt fullfölja vaccinationer enligt Folkhälsomyndighetens vaccinationsprogram
- bidra med medicinsk kunskap inför arbetsmoment som är förlagda ute i verksamheter och vid yrkesvägledning
- ta till vara kunskap om elevernas hälsa i skolans arbete

Elevhälsans psykosociala insats

I elevhälsans psykosociala insats kan bland annat ingå att:

- tillföra psykosocial kompetens som ett stöd i det pedagogiska arbetet och i den övergripande planeringen av elevhälsans arbete
- genomföra samtal, såsom stöd-, motivations- och krissamtal liksom utredande och rådgivande samtal med enskilda elever och deras familjer relaterade till skolsituationen
- på rektorns uppdrag utreda och bedöma den sociala och psykosociala situationen för enskilda elever, bland annat som underlag inför beslut om särskilt stöd och vid upprättande av åtgärdsprogram samt inför elevernas mottagande i grund- och gymnasiesärskola
- ge handledning och konsultation till skolans övriga personal
- bidra med kunskap om risk- och skyddsfaktorer för elevers hälsa, sociala situation, lärande och utveckling
- bidra med kunskaper om samhällets stödsystem
- delta i arbetet med skolans struktur och organisation när det gäller värdegrund och likabehandling
- ta till vara kunskap om elevernas generella psykosociala hälsa och sociala situation i elevhälsans övriga arbete

Elevhälsans specialpedagogiska insats

I elevhälsans specialpedagogiska insats kan bland ingå att:

- tillföra specialpedagogisk kompetens som ett stöd i det pedagogiska arbetet och i den övergripande planeringen av elevhälsans arbete
- kartlägga hinder och möjligheter i skolmiljön och elevers behov av särskilt stöd, genomföra pedagogiska utredningar samt utforma och genomföra åtgärdsprogram
- ge handledning och konsultation till pedagogisk personal
- följa upp, utvärdera och stödja utvecklingen av verksamhetens lärandemiljöer

Sekretess & dokumentation

Elevhälsans arbete kräver att bestämmelser kring dokumentation och sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) följs mellan olika professioner inom verksamhetens och i samverkan med externa myndigheter utanför skolan⁵. Vid behov av fördjupad läsning om dokumentationsskyldighet, sekretess och tystnadsplikt läs sida 56–70 i [Vägledning för elevhälsan \(2016\)](#)

Halmstads kommun är i uppstarten med att implementera PMO som digitalt dokumentationssystem för elevhälsan. Delar av elevhälsans professioner (skolläkare, skolsköterska, skolpsykolog, logoped och hörselpedagog) dokumenterar redan individärenden i PMO.

---

⁵ Vägledning för elevhälsan 2016

Barnhälsoteam

Barnhälsoteam är en benämning på samverkan som sker mellan förskola, BVC, den centrala barn- och elevhälsan, samt socialtjänst. Syftet med samverkan är att skapa möjligheter för att tidigt identifiera risk- och skyddsfaktorer kring barns hälsa och lärande. Det kan formas antingen i den interna organisationen (BUF) eller i samarbete med socialtjänst och/eller barnavårdscentralen.

De olika professioner som kan ingå i **barnhälsoteam** är;

- rektor för förskolan/verksamhetschef, specialpedagog, samt centralt anställd skolpsykolog och skollogoped.
- den centrala barn- och elevhälsan kan vid behov bidra med stöd i form av andra professioner såsom hörselpedagog, teckenspråkspedagog och elevhälsoutvecklare

Rutiner för elevhälsoarbete

Följande rutiner riktar sig till personal i förskola och skolan som på olika sätt arbetar med barn- och elevhälsa:

Anmälningssplikt vid misstanke/oro om barn som far illa

Vid misstanke om barn som far illa eller riskerar fara illa görs en anmälan till Socialförvaltningen. För mer information om hur du gör se länk på intranätet [Anmälan till Socialtjänsten](#)

Skyddade personuppgifter

Barn och elever med skyddade personuppgifter behöver hanteras med stor försiktighet. För mer info om detta läs: [Personuppgifter - behandling – Halmstads kommuns intranät](#)

Rutin för arbete med barns och elevers språk-, läs- och skrivutveckling

[Rutinen för arbete med barn och elevers språk-, läs- och skrivutveckling](#) är till för att uppmärksamma och följa barns och elevers språk-, läs- och skrivutveckling på ett likvärdigt och systematiskt sätt.

Tidiga insatser i förskolan

I stödmaterialet [”tidiga insatser i förskolan”](#) hittar du förslag på arbetsgång och vägledning kring rutiner och arbetssätt för att erbjuda alla barn rätt stöd.

Arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram

Om en elev riskerar att inte nå kunskapskraven har eleven rätt till stöd i skolan. Extra anpassningar och särskilt stöd handlar om hur skolan arbetar med att ge eleven rätt förutsättningar. Läs mer om [extra anpassningar och särskilt stöd](#).

Motverka skolfrånvaro, främja närvaro

Om en elev har upprepad eller längre frånvaro ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövligt. [På intranätet hittar du rutiner, utredningsblankett och samlat material kring frånvaro/närvaro](#)

Mottagande i grundsärskola

Grundsärskolan är ett alternativ för elever som inte bedöms kunna nå upp till den vanliga skolans kunskapskrav på grund av att de har en intellektuell funktionsnedsättning eller psykisk utvecklingsstörning. En utredning krävs för att säkerställa att eleven har rätt till grundsärskola. [Läs mer i rutinen för mottagande i grundsärskola.](#)

Arbete för att motverka diskriminering/trakasserier och kränkande behandling

Förskolan och skolan skall inom ramen för sitt likabehandlingsarbete upprätta en plan mot diskriminering och kränkande behandling. [På intranätet finns mer information om stödmallar och material.](#)

Trygghet, studiero och avstängning av elev

Rektor kan besluta om omplacering eller avstängning av en elev för att säkra elevers trygghet och studiero i skolan. Läs mer om [trygghet, studiero och avstängning av elev.](#)

Elevdokumentation, överlämning och övergång

Lärare ska samverka med och fortlöpande informera elev och vårdnadshavare om elevens skolsituation, trivsel och kunskapsutveckling. Läs mer om [elevdokumentation, överlämning och övergång](#).

Lovskola

I lovskolan får elever möjlighet till undervisning i ämnen som eleven riskerar att inte nå målen i, eller inte har uppnått kunskapskraven för E. Elev som gått ut årskurs 9 har också möjlighet till omprövning av betyg. Läs mer om [lovskola](#).

Placerade barns skolgång

Rutinen för placerade barn skolgång, är framtagen att uppmärksamma och stödja barns skolgång. För mer info läs: [Placerade barns skolgång](#).

Rutin för inkludering hörselnedsättning

För att underlätta för ett barn/en elev med hörselnedsättning i Halmstads kommun ska [rutinen för inkludering av barn/elev med hörselnedsättning](#) följas under hela förskole- och skoltiden.

Stödmaterial för genomförande och analys av nationella kartlägningsmaterial och bedömningsstöd

Elevers kunskapsutveckling ska följas och främjas systematiskt i förskoleklass och lågstadiet. Läs mer om [prov, betyg och bedömning](#).

Basprogram i skolan

Varje elev ska erbjudas minst tre hälsobesök i grund- eller grundsärskolan varav ett kan genomföras i förskoleklassen, och minst ett hälsobesök i gymnasie- eller gymnasiesärskolan. Innehållet i hälsobesöken beskrivs i Socialstyrelsens riktlinjer för skolhälsovården från 2004 som också ligger till grund för basprogrammet i skolan. Läs mer om [hälsobesök](#).

Begreppsförklaring & bilagor

Hälsofrämjande arbete innebär att stärka eller att bibehålla människors fysiska, psykiska och sociala välbefinnande. Avsikten är att stärka människors möjlighet till delaktighet och tilltro till sin egen förmåga. I förskolans- och skolans värld kan hälsofrämjande arbete kan vara individinriktat, gruppinriktat eller strukturinriktat. Arbetet kan bland annat handla om att:

- Delta i skolans hälsofrämjande arbete genom att bidra med olika utbildningsinsatser och organisationsplanering
- Bidra aktivt i arbetet med att kvalitetssäkra förskolans- och skolans lärmiljö och värdegrund.
- Handleda och stödja pedagoger i relationer, bemötande & sex och samlevnadsundervisningen etcetera

Förebyggande arbete innebär att förhindra uppkomsten av eller påverka förlopp av sjukdomar, skador, fysiska, psykiska eller sociala problem, det vill säga åtgärder för att minska risken för ohälsa. Arbetet kan bland annat handla om att:

- Kartlägga verksamheten för att identifiera riskområden. Exempel på riskområden kan vara psykisk ohälsa, hög frånvaro, inlärningssvårigheter, kränkande behandling eller diskriminering etcetera
- Bidra med aidentifierad information från hälsosamtalen till arbete med skolans systematiska elevhälsoarbete.
- Ta fram övergripande rutiner för tidig upptäckt av elever som behöver stöd i skolarbetet.

Åtgärdande arbete innebär att hantera problem och situationer som har uppstått i en organisation, grupp eller hos en individ. I relation till elevhälsan är åtgärdande arbete till exempel arbetet med särskilt stöd och åtgärdsprogram⁶. Arbetet kan bland annat handla om att:

- Skolsköterskan och skolkuratoren eller andra viktiga professioner har olika typer av stödjande samtal med enskilda elever under en begränsad period. Det kan vara motivations- och krissamtal eller utredande, rådgivande och bearbetande samtal.
- Elevhälsan utreder och kartlägger elevers svårigheter att nå målen.

---

⁶ Vägledning för elevhälsan 2016

Referenser

Bengtsson ,A. Kempe, M. Necovski, I. (2017). EHM- Elevhälsomötet: en främjande, förebyggande och lärande modell.

Hjörne E. & Säljö. R (2013). Att platsa i en skola för alla. Elevhälsa och förhandling om normalitet i den svenska skolan. Lund: Studentlitteratur AB.

Hjörne, E. Säljö, R (2021) Elevhälsa och en hälsofrämjande skolutveckling: - i teori och praktik. Gleerups.

Hyllander, I. & Guvå, G (2017). Elevhälsa som främjar lärande. Om professionellt samarbete i retorik och praktik. Lund: Studentlitteratur AB.

Partanen, P (2012) Att utveckla elevhälsa. Skolutvecklarna AB.

Socialstyrelsen & Skolverket. (2016). Vägledning för elevhälsan.

Fördjupad information om elevhälsa finns på Skolverkets hemsida: [Elevhälsa - Skolverket](#)